

Dosarul nr.2ra-667/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (O. Cojocaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Negru, A. Pahopol, A. Bostan)

DECIZIE

31 iulie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ion Druță
Tatiana Vieru
Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primarul General al mun.Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Moldtrans-Tur” împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăria mun.Chișinău, Tomșa Elena și Tomșa Sergiu privind atribuirea întregului bun unui singur coproprietar în schimbul achitării unei sulte,

împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun.Chișinău și s-a menținut hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 21 decembrie 2017 Societatea cu Răspundere Limitată „Moldtrans-Tur” (în continuarea SRL „Moldtrans-Tur”) a adresat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăria mun.Chișinău, Tomșa Elena, Tomșa Sergiu privind atribuirea întregului bun unui singur coproprietar în schimbul achitării unei sulte.

În motivarea acțiunii a indicat că potrivit certificatului din Registrul bunurilor imobile din 23 octombrie 2017, SRL „Moldtrans-Tur” și Consiliul mun.Chișinău, Primăria mun.Chișinău sunt coproprietarii bunului imobil – încăpere izolată, cu suprafața de 465,7 m.p., cu nr.cadastral xxxxxxxxxx Astfel, SRL „Moldtrans-Tur” deține cu drept de proprietate 70,64% din bunul imobil menționat, iar Consiliul mun.Chișinău, Primăria mun.Chișinău deține în proprietate cota-parte ideală în mărime de 29,36%.

A indicat că în pofida faptului existenței mai multor coproprietari, bunul imobil menționat nu este folosit nici de SRL „Moldtrans-Tur”, nici de administrația publică locală, din cauza stării deplorabile în care a ajuns bunul imobil și necesității stringente de efectuare a unei reparații capitale, cel puțin în vederea conservării și salvării bunului imobil de deteriorarea iminentă.

A menționat că, starea deplorabilă a încăperii izolate cu nr.cadastral xxxxxxx, a fost reflectată în raportul de expertiză nr.8364-10-15/TS din 30 octombrie 2015 al clădirii cu nr.cadastral xxxxxxx întocmit de Serviciul de Stat pentru verificarea și expertizarea proiectelor și construcțiilor, în concluziile căruia se menționează că elementele de construcții de închidere, finisare, rețelele inginerești, pardoselile, și acoperișul sunt în stare dezastruoasă, iar utilizarea în continuare a acestora este imposibilă, pentru lichidarea neconformităților depistate fiind recomandată elaborarea unui proiect de reparație capitală.

A susținut că, în calitate de coproprietar al bunului imobil și proprietar exclusiv a cotei-părți ideale de 70,64%, aceasta are drept de posesiune, folosință și de dispoziție asupra acestuia în limitele cotei-părți ce-i aparțin, fapt ce presupune și dreptul la obținerea de foloase din exploatarea bunului. Astfel, în calitatea sa de coproprietar, SRL „Moldtrans-Tur” a înaintat către celălalt coproprietar, Consiliul mun.Chișinău, prin intermediul Primăriei mun.Chișinău multiple propuneri și demersuri, prin care a solicitat coparticiparea la efectuarea lucrărilor de reparație necesare pentru conservarea bunului imobil proprietate comună pe cote-părți, fiind comunicat că, în cazul în care administrația publică locală refuză să participe la efectuarea acestor lucrări, atunci SRL „Moldtrans-Tur” propune răscumpărarea cotei-părți în mărime de 29,36% a administrației publice locale din acest bun imobil.

Prin răspunsul Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale din 07 decembrie 2015, administrația publică locală nu și-a dat acordul pentru efectuarea lucrărilor de reparație, reclamanta fiind totodată informată că, Direcția urmează să întocmească un proiect de decizie prin care să fie stabilită procedura de vânzare a cotei-părți ce aparține cu drept de proprietate administrației publice locale.

Prin intermediul Primăriei mun.Chișinău, s-a solicitat și acordul coproprietarului în vederea efectuării unor lucrări de reparație necesare prevenirii distrugerii bunului imobil, dar și această solicitare a rămas fără răspuns. Astfel, SRL „Moldtrans-Tur” în vederea conservării și exploatării bunului imobil conform destinației, a înaintat Primăriei mun.Chișinău și Consiliului mun.Chișinău cerere de înstrăinare a cotei-părți ideale de 29,36% ce-i aparține autorității publice locale cu drept de proprietate, iar prin răspunsurile Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale a Consiliului mun.Chișinău, reclamanta a fost informată că a fost întocmit proiectul de decizie privind acceptarea vânzării cotei-părți de 29,36% din încăperea izolată cu nr.cadastral xxxxxxx cu respectarea dreptului de preemțiune a coproprietarilor imobilului dat. În pofida faptului că prin răspunsurile pârâților, SRL „Moldtrans-Tur” a fost informată că a fost întocmit proiectul de decizie privind înstrăinarea cotei-părți în mărime de 29,36% din imobilul litigios, până la depunerea acțiunii în instanță nu a fost soluționată chestiunea cu privire la înstrăinarea acestui imobil.

A susținut că, bunul imobil cu nr.cadastral xxxxxxx, nu poate fi separat în mai multe încăperi izolate, deoarece se află la etajul III al clădirii, normele tehnice nu permit divizarea și exploatarea separată a fiecărei cote-părți, fapt stabilit și

confirmat prin studiul efectuat de SRL „Gisatlas”. Potrivit raportului de evaluare întocmit de Camera de Comerț și Industrie din 27 aprilie 2017, s-a stabilit că, valoarea de piață a imobilului cu nr.cadastral xxxxxx constituie suma de 2 535 000 de lei. Prin urmare, reieșind din prețul de piață a încăperii cu nr.cadastral xxxxxx, cota-parte a Consiliului mun.Chișinău are prețul de 744 276 de lei.

Totodată bunul imobil cu nr.cadastral xxxxxx punct electric, este deținută în coproprietate de Consiliul mun.Chișinău, iar coproprietarul nu contribuie în nici un mod la întreținerea și conservarea acestui bun, nu manifestă interes pentru acesta. Mai mult, prin inacțiune și lipsă de participare la întreținerea, conservarea și exploatarea bunului de către părți, SRL „Moldtrans-Tur” este limitată în exercitarea deplină și nestingherită a dreptului de proprietate, motiv pentru care se consideră îndreptățită de a promova în justiție o acțiune prin care să pretindă cedarea de către Consiliul mun.Chișinău în condițiile legii, contra unei sulte bănești a cotei-părți sale din bunul imobil.

A afirmat că reieșind din prețul de piață a construcției cu nr.cadastral xxxxxxxx, stabilit prin raportul de evaluare întocmit de Camera de Comerț și Industrie, cota-parte din bunul imobil ce aparține cu drept de proprietate Consiliului mun.Chișinău în această construcție a fost evaluată la prețul de 91 200 de lei.

Potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile din 23 octombrie 2017, SRL „Moldtrans-Tur” și Tomșa Elena și Tomșa Sergiu, sunt coproprietarii bunului imobil – încăpere izolată cu suprafața de 469,0 m.p., amplasată la etajul IV al clădirii amplasate în xxxxxxxx, și anume SRL „Moldtrans-Tur” îi aparține cota-parte în mărime de 99,91%, iar lui Tomșa Elena și Tomșa Sergiu le aparține cota-parte în mărime de 0,009%.

A remarcat că, în pofida faptului existenței mai multor coproprietari, bunul imobil menționat nu este folosit nici de SRL „Moldtrans-Tur” și nici de Tomșa Elena și Tomșa Sergiu, situație ce se datorează stării deplorabile a bunului imobil, care necesită de a fi reparat, prin investirea surselor materiale considerabile.

A menționat că, SRL „Moldtrans-Tur” în calitate de coproprietar al bunului imobil cu nr.cadastral xxxxxxxxxx, a înaintat coproprietarilor Tomșa Elena și Tomșa Sergiu o reclamație prin care a solicitat participarea acestora la efectuarea lucrărilor de reparație a imobilului, însă propunerea respectivă nu a fost recepționată de către Tomșa Elena și Tomșa Sergiu.

Astfel, prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat atribuirea în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” a cotei-părți în mărime de 29,36% ce aparține Consiliului mun.Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxx, contra unei sulte achitate Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în sumă de 744 276 de lei; atribuirea în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” a cotei-părți în mărime de 30% ce aparține Consiliului mun.Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxx contra unei sulte achitate Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău însumă de 91 200 de lei; atribuirea în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” a cotei-părți în mărime de 0,09% ce aparține Elenei Tomșa din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxx contra unei sulte achitate soților Elena Tomșa și Sergiu Tomșa în mărime de 1 676 de lei; încasarea din contul Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în beneficiul SRL „Moldtrans-Tur” a sumei de 25 064,77 de lei, cu titlu de taxă de stat și a sumei de 25 257,38 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență

juridică; încasarea în mod solidar de la Elena Tomșa și Sergiu Tomșa a sumei de 50,23 de lei cu titlu de taxă de stat și a sumei de 50,62 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Moldtrans-Tur”.

S-a atribuit în proprietate SRL „Moldtrans-Tur” cota-parte în mărime de 29,36% ce aparține Consiliului mun.Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxx contra unei sulte achitate în contul Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în mărime de 744 276 de lei.

S-a atribuit în proprietate SRL „Moldtrans-Tur” cota-parte în mărime de 30% ce aparține Consiliului mun.Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxx, contra unei sulte achitate în contul Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în mărime de 91 200 lei.

S-a atribuit în proprietate SRL „Moldtrans-Tur” cota-parte în mărime de 0,09% ce aparține Elenei Tomșa din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxx contra unei sulte în mărime de 1 676,70 de lei achitate Elenei Tomșa și lui Sergiu Tomșa a câte 838,35 de lei fiecare.

S-a încasat din contul Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în beneficiul SRL „Moldtrans-Tur” cheltuielile de judecare a pricinii în mărimea taxei de stat în sumă de 25 064,77 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei, iar în total suma de 30 064,77 de lei.

S-a încasat, în mod solidar de la Elena Tomșa și Sergiu Tomșa în beneficiul SRL „Moldtrans-Tur” cheltuielile de judecare a pricinii în mărimea taxei de stat în sumă de 50,23 de lei, cheltuielilor pentru citare în sumă de 180 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 50,62 de lei, iar în total suma de 280,85 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun.Chișinău au contestat-o în ordine de apel.

Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun.Chișinău, ca neîntemeiat și s-a menținut hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a elucidat și constatat circumstanțele cauzei, a verificat și a apreciat obiectiv, probele prezentate la materialele cauzei în vederea admiterii acțiunii, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

A menționat că pentru împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți în modul indicat în art. 361 al. (2) lit. a) și b) Cod civil, urmează să se distingă două situații: - bunul este divizibil și împărțirea se face în natură; - bunul este indivizibil. Astfel, unul din cele mai răspândite moduri de încetare a dreptului de proprietate comună pe cote-părți este împărțirea. În cazul împărțirii bunul aflat în proprietate comună pe cote-părți se împarte materialmente între copărtași, fiecare dintre aceștia devenind proprietarul exclusiv asupra unei anumite părți determinate din bunul care a format obiectul proprietății comune pe cote-părți. Ca rezultat al împărțirii bunului se face o repartizare concretă a unor părți din bunul comun, adică fiecare coproprietar primește o parte determinantă din bun în locul părții nedeterminante. În cazurile în care bunul proprietate comună pe cote-părți este divizibil, împărțirea se

face în natură. La împărțirea în natură a bunului comun trebuie să se țină cont de mărimea cotei-părți ce aparține fiecărui proprietar. Drept rezultat al împărțirii bunului în natură, fiecărui coproprietar i se poate atribui o parte din bun care poate coincide cu mărimea cotei-părți, dar se poate întâmpla ca partea ce îi revine din bunul comun să nu corespundă cu mărimea cotei-părți. Dacă bunul este indivizibil sau dacă nu este comod partajabil atunci împărțirea bunului se va face pe alte căi.

A constatat că, bunurile imobile cu nr.cadastrale xxxxx nu pot fi partajate în natură conform cotelor-părți deținute de coproprietari, așa cum, bunul imobil cu nr.cadastral xxxxxx reprezintă un bloc electric, care reieșind din destinația sa nu poate fi partajat, iar bunul imobil cu nr.cadastral xxxxxxx, nu poate fi partajat între coproprietari conform cotelor deținute de aceștia.

Corespunzător, fiind stabilit că, partajarea imobilului în natură, nu este posibilă, instanța de fond corect a dedus concluzia că la caz întru realizarea drepturilor tuturor coproprietarilor, urmează a înceta dreptul de proprietate pe cote-părți, cu partajarea imobilelor litigioase între coproprietari, conform variantelor propuse de art. 361 alin. (2) Cod civil, și anume: atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor; precum și vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

A constatat că instanța de fond just a conchis asupra acțiunii depuse de SRL „Moldtrans-Tur”, așa cum, soluția fondului derivă din interpretarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale citate mai sus. Instanța de fond just a dispus atribuirea în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” cota-parte în mărime de 29,36% ce aparține Consiliului mun.Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxx, contra unei sulte achitate în contul Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în mărime de 744 276 de lei. Prima instanță întemeiat a atribuit în proprietate SRL „Moldtrans-Tur” și cota-parte în mărime de 30% ce aparține Consiliului mun.Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxx contra unei sulte achitate în contul Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în mărime de 91200 de lei.

A menționat că, încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxreprezintă de fapt un punct electric, care poate fi folosit doar pentru amplasarea rețelelor electrice, și nu poate fi utilizat sub o altă destinație decât cea de bloc electric, iar varianta optimă de încetare a dreptului de proprietate pe cote-părți asupra acestui bun imobil este atribuirea întregului bun imobil coproprietarului cu cotă parte majoră - SRL „Moldtrans-Tur” cu achitarea unei sulte în beneficiul coproprietarului. Ca urmare, reieșind din considerentul că, SRL „Moldtrans-Tur” îi aparține cu drept de proprietate cota-parte de 70% din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxx, este rezonabil ca această încăpere să fie atribuită în proprietate acesteia, cu achitarea sultei bănești coproprietarului – municipiul Chișinău. Din aceleași raționamente, instanța a apreciat ca fiind întemeiată și concluzia primei instanțe cu privire la atribuirea în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” cota-parte în mărime de 0,09% ce aparține Elenei Tomșa și Sergiu Tomșa din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxx, contra unei sulte în mărime de 1676 de lei achitate Elenei Tomșa și Sergiu Tomșa a câte 838,35 de lei.

A constatat că în cauză nu sunt incidente prevederile Legii cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, pe motiv că, prezentul litigiu este guvernat în exclusivitate de prevederile Codului civil, care este unica lege ce reglementează modalitățile de încetare a dreptului de proprietate pe cote-părți.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 06 februarie 2019 Consiliul municipal Chișinău și Primarul General al mun.Chișinău, au declarat recurs împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului au menționat că în conformitate cu Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006, Consiliul municipal Chișinău decide vânzarea, privatizarea, concesionarea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii.

Astfel, în actul normativ se stabilește faptul că vânzarea cotei-părți din patrimoniul public unde Consiliul municipal Chișinău deține cu drept de proprietate – 29,36% din imobilul cu nr.cadastral – xxxxxxxxx poate avea loc numai cu acordul Consiliului municipal Chișinău. Acordul Consiliului municipal Chișinău în temeiul art.19 din Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 se exprimă prin decizia adoptată la una din ședințele deliberative ale Consiliului municipal Chișinău.

A susținut că prin cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Moldtrans-Tur” se insistă în mod abuziv la vânzarea cotelor-părți ale Consiliului municipal Chișinău fiind ca o intimidare a dreptului de dispoziție asupra bunului proprietate municipală.

A menționat că instanța nu a luat în considerație momentul că vânzarea imobilelor municipale se efectuează prin întreprinderea unor măsuri din partea administrației publice locale. Procedura legală de vânzare presupune în sine un proces complex (de colectarea actelor, coordonare, fixare etc.). Obligarea de a adopta decizii de vânzare a cotelor-părți sunt neîntemeiate și nu sunt de competența instanțelor de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

La caz se constată că Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun.Chișinău la 06 februarie 2019 au declarat recurs împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în termenul stabilit de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 03 iulie 2019 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun.Chișinău, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit prevederilor art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Examinând și analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărîrii din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărîre.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. a), b), c), alin. (4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Actele administrate la dosar confirmă faptul că la 21 decembrie 2017, SRL „Moldtrans-Tur” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău, Tomșa Elena și Tomșa Sergiu, prin care a solicitat atribuirea în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” a cotei-părți în mărime de 29,36% ce aparține Consiliului mun. Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxx, contra unei sulte achitate Consiliului mun. Chișinău prin intermediul Primăriei mun. Chișinău în sumă de 744 276 de lei; atribuirea în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” a cotei-părți în mărime de 30% ce aparține Consiliului mun. Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxx, contra unei sulte achitate Consiliului mun. Chișinău prin intermediul Primăriei mun. Chișinău însumă de 91 200 de lei; atribuirea în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” a cotei-părți în mărime de 0,09% ce aparține Elenei Tomșa din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxx contra unei sulte achitate soților Elena Tomșa și Sergiu Tomșa în mărime de 1 676 de lei; încasarea din contul Consiliului mun. Chișinău prin intermediul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul SRL „Moldtrans-Tur” a sumei de 25 064,77 de lei, cu titlu de taxă de stat și a sumei de 25 257,38 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică; încasarea în mod solidar de la Elena Tomșa și Sergiu Tomșa a sumei de 50,23 de lei cu titlu de taxă de stat și a sumei de 50,62 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f.d. 5-11, vol.I).

Ulterior, prin hotărîrea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Moldtrans-Tur” împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău, Tomșa Elena și Tomșa Sergiu, cu privire la atribuirea întregului bun unui singur coproprietar în

schimbul achitării unei sulte, a fost admisă integral (f.d. 146-147, 154-165, vol.I), hotărârea primei instanțe fiind menținută prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, ca urmare a respingerii apelului declarat de către Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun.Chișinău (f.d. 10, 11-29, vol.II).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând situația de fapt din cauza dată, în raport cu înscrisurile anexate la dosar, coroborate cu normele de drept material pertinente cauzei, menționează că este neîntemeiată concluzia primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel, prin care s-a dispus admiterea cererii de chemare în judecată depusă de către SRL „Moldtrans-Tur” împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăria mun.Chișinău.

În susținerea poziției respective, instanța de recurs consideră oportun de a evidenția prevederile art. 315 alin. (1) Cod civil prin care, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

Conform art. 316 alin. (1) Cod civil, proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă.

Colegiul civil menționează că art. 9 din Constituție consacră existența proprietății private asupra bunurilor materiale și intelectuale, iar potrivit art. 46 din Constituție, dreptul la proprietatea privată este garantat.

Proprietatea privată consacră dreptul titularului de a poseda, folosi și dispune de un bun în mod exclusiv, absolut și perpetuu, în limitele stabilite de lege.

Din materialele anexate la dosar se constată, că potrivit certificatului din Registrul bunurilor imobile eliberat de Agenția Relații Funciare și cadastru, OCT Chișinău, Filiala ÎS „Cadastru”, cota-parte de 29,36% din bunul imobil amplasat în xxxxxxxx, în baza actului de împărțire a activelor din 17 decembrie 2013 și procesul-verbal de primire-predare a bunurilor la lichidare din 06 aprilie 2015, aparține cu drept de proprietate municipiului Chișinău. Cota-parte de 70,64% din bunul imobil amplasat în xxxxxxxxx aparține cu drept de proprietate SRL „Moldtrans-Tur” (f.d. 12-14, vol.I).

Potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor eliberat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Serviciul cadastral teritorial, cota-parte de 30% din bunul imobil amplasat în xxxxxxxx în baza actului de împărțire a activelor din 17 decembrie 2013 și procesul-verbal de primire-predare a bunurilor la lichidare din 07 aprilie 2017, aparține cu drept de proprietate municipiului Chișinău. Cota-parte de 70% din bunul imobil amplasat în xxxxxxxx, aparține cu drept de proprietate SRL „Moldtrans-Tur” (f.d. 101-102, vol.I).

Conform art. 344 alin. (1) Cod civil, proprietatea este comună în cazul în care asupra unui bun au drept de proprietate doi sau mai mulți titulari, iar potrivit art. 346 alin. (1) Cod civil, fiecare coproprietar este proprietarul exclusiv al unei cote-părți ideale din bunul comun. Cotele-părți sînt prezumate a fi egale pînă la probă contrară. Dacă bunul a fost dobîndit printr-un act juridic, nu se va putea face probă contrară decît prin înscrisuri.

La caz, este cert faptul că SRL „Moldtrans-Tur” și Consiliul municipal Chișinău dețin în proprietate comună pe cote-părți bunurile imobile situate în xxxxxxxxx fără ca aceste bunuri imobile să fie fracționate în materialitatea sa. Asupra cotei-părți coproprietarii au un drept exclusiv, ceea ce înseamnă că dreptul de a dispune de această cotă-parte îi aparține în exclusivitate coproprietarului.

Conform art. 357 Cod civil, încetarea proprietății comune pe cote-părți prin împărțire poate fi cerută oricând dacă legea, contractul sau hotărârea judecătorească nu prevede altfel.

Împărțirea poate fi cerută chiar și atunci când unul dintre coproprietari a folosit exclusiv bunul, afară de cazul când l-a uzucapat, în condițiile legii.

Împărțirea poate fi făcută prin înțelegere a părților sau prin hotărâre judecătorească.

SRL „Moldtrans-Tur” a solicitat atribuirea în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” a cotei-părți în mărime de 29,36% ce aparține Consiliului mun.Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxx contra unei sulte achitate Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în sumă de 744 276 de lei, cât și atribuirea în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” a cotei-părți în mărime de 30% ce aparține Consiliului mun.Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxx, contra unei sulte achitate Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în sumă de 91 200 de lei, în conformitate cu art. 361 și art. 363 Cod civil.

Art. 361 alin. (1) Cod civil prevede că împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar. Alin. (2) lit. a), b) al aceluiași articol stabilește că, dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor, precum și vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

SRL „Moldtrans-Tur” a motivat cerințele prin faptul că, bunurile imobile litigioase nu pot fi partajate în natură, iar unica variantă optimă de partajare a acestora este încetarea dreptului de proprietate pe cote-părți cu atribuirea acestora în proprietate coproprietarului care deține cea mai mică cotă-parte, contra unei sulte.

Ca probă de către SRL „Moldtrans-Tur” s-a prezentat studiul privind posibilitatea formării (divizării) bunului imobil nr.cadastral xxxxxxx nr.2 întocmit de către SRL „GisAtlas” la 08 decembrie 2017, prin care s-a concluzionat că, este imposibil de a diviza bunul imobil inițial, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.cadastral xxxxxxxxxxxx, în două încăperi izolate separate, cu raport aproximativ de suprafețe de 70,67% (329 m.p.) și 29,36% (136,7 m.p.), legislația nu permite formarea unor asemenea bunuri imobile, formarea bunului imobil din punct de vedere tehnic nu este posibilă, există un impact al divizării bunului imobil inițial asupra modului de folosință a bunurilor imobile adiacente, la formarea bunului imobil, cât și ar putea fi lezate alte persoane în drepturi (f.d.29-32, vol.I).

La fel, de către SRL „Moldtrans-Tur” s-a prezentat studiul privind posibilitatea formării (divizării) bunului imobil nr.cadastral xxxxxx nr.1 întocmit de către SRL „GisAtlas” la 08 decembrie 2017, prin care s-a concluzionat că, este imposibil de a diviza bunul imobil inițial, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.cadastral xxxxxxx în două încăperi izolate separate, cu raport aproximativ de suprafețe de 70% (47,80 m.p.) către 30% (20,50 m.p.), legislația nu permite formarea unor asemenea bunuri imobile, deoarece în camerele stației de transformare electrică este instalat un ansamblu de echipament de transformare electrică de tensiune

înaltă, conform proiectului și normelor tehnice, care nu pot fi utilizate decât în sistem, avînd o funcție unică ca tot întreg. Împărțirea construcției inițiale în două încăperi izolate va duce la situația încălcării normei juridice sus-menționate, deoarece va fi afectată destinația inițială a construcției inițiale – adică funcția de transformator electric. Mai mult decât atât, nu este posibilă modificarea destinației cărorva încăperi din construcția inițială a transformatorului electric, deoarece aceasta va face imposibilă funcționarea altor încăperi a transformatorului electric. La fel formarea bunului imobil din punct de vedere tehnic nu este posibilă, cît și există un impact al divizării bunului imobil inițial asupra modului de folosință a bunurilor imobile adiacente, deoarece transformatorul electric aprovizionează cu energie electrică clădirile vecine nr.cadastral xxxxxxxx. În cazul schimbării destinației construcției transformatorului electric, clădirile sus-menționate vor fi lipsite de energie electrică (f.d.103-104, vol.I).

SRL „Moldtrans-Tur” a solicitat întocmirea Raportului de evaluare a bunurilor imobile litigioase, Primăria mun. Chișinău exprimîndu-și acordul în acest sens, condiționînd însă achitarea cheltuielilor de evaluare de către SRL „Moldtrans-Tur” și efectuarea evaluării de către Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (f.d. 34, vol.I).

Astfel, prin Raportul de evaluare nr.0355818 întocmit la 27 aprilie 2017 de către Camera de Comerț și Industrie, s-a stabilit că valoarea de piață estimată recomandată ale obiectului evaluat – încăperi cu destinație de producere amplasate în clădire „Casa Modei”, pe adresa xxxxxxxx, care aparține cu drept de proprietate privată SRL „Moldtrans-Tur” și municipiului Chișinău și trei persoane fizice, la data evaluării 31 martie 2017, cu rotunjire, constituie 2 535 000 de lei (f.d. 35-75, vol.I).

Potrivit Raportului de evaluare nr.0355823 întocmit la 27 aprilie 2017 de către Camera de Comerț și Industrie, s-a stabilit că valoarea de piață estimată recomandată ale obiectului evaluat – punctul electric de pe adresa xxxxxxxxxx care aparțin cu drept de proprietate privată/publică SRL „Moldtrans-Tur” și municipiului Chișinău, la data evaluării 12 aprilie 2017, cu rotunjire, constituie 304 000 de lei (f.d. 76-102, vol.I).

Prin prisma normelor precitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că pentru împărțirea bunului proprietate comună pe cote părți în modul indicat în art. 361 alin. (2) lit. a) și b) Cod civil, urmează să se distingă două situații: – bunul este divizibil și împărțirea se face în natură; – bunul este indivizibil.

În cazul cînd bunul este indivizibil, bunul comun poate fi atribuit în proprietatea exclusivă a unuia dintre proprietari. O asemenea atribuire poate fi făcută doar cu acordul coproprietarilor. Atribuirea întregului bun unui coproprietar în schimbul unei sulțe în favoarea celorlalți coproprietari se poate efectua numai cu acordul și la cererea acestora, la caz cu acordul Primăriei mun.Chișinău. Doar așa trebuie de interpretat lit. a) alin. (2) al art. 361 Cod Civil.

Acordul este obligatoriu nu doar la atribuirea bunului în proprietatea exclusivă a unuia dintre proprietari și asupra sulței, dar și în cazul cînd bunul comun va fi vîndut. Așadar, este necesar existența acordului, iar cînd coproprietarii nu au ajuns la un numitor comun, atunci bunul va fi vîndut la licitație.

Din actele cauzei rezultă însă dezacordul Primăriei mun. Chișinău la împărțirea

bunului și încetarea proprietății sale asupra cotei-părți deținute din imobilele amplasate în xxxxxxx în schimbul unei sulte, fiind cert exprimat dezacordul în referința la cererea de chemare în judecată, cererea de apel, explicațiile date în cadrul examinării cauzei în fond (f.d. 132-136, 140-145, 177-181, vol.I), or lipsirea Primăriei mun.Chișinău de proprietatea sa în schimbul unei sulte, ar semnifica o violare a dreptului său de proprietate în sensul dispozițiilor art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, din considerentele că bunul imobil litigios este indivizibil, iar Primăria mun.Chișinău este împotriva primirii unei sulte în schimbul cotei-părți ideale, instanța de judecată nefiind în drept de a transmite în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” bunurile imobile litigioase și de a obliga Consiliul municipal Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău să accepte sulta.

Colegiul civil remarcă, că instanțele ierarhic inferioare au dat apreciere eronată calității coproprietarului imobilului litigios, la caz Primăria mun.Chișinău, invocând că la caz nu sunt incidente prevederile Legii cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, pe motiv că prezentul litigiu este guvernat în exclusivitate de prevederile Codului civil, care este unica lege ce reglementează modalitățile de încetare a dreptului de proprietate pe cote-părți.

Potrivit art. 46 alin. (1) și art.127 alin. (1)-(3) din Constituția Republicii Moldova, dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sînt garantate.

Statul ocrotește proprietatea.

Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

Proprietatea publică aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa prevederile art. 10 alin. (3)-(4) al Legii cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale nr.523-XIV din 16.07.1999, nimeni nu are dreptul să retragă în mod forțat patrimoniul proprietarului public, cu excepția cazurilor prevăzute de legislația în vigoare, precum și să ceară comasarea bunurilor acestuia cu bunurile altui proprietar.

Proprietarul public este în drept să dispună de bunurile proprii după cum crede de cuviință, fără a încălca legislația.

Instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerare faptul că împuternicirile de proprietar al patrimoniului unității administrativ-teritoriale sunt exercitate de Consiliul local, iar potrivit art. 19 alin. (4) din Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28 decembrie 2006, deciziile privind aprobarea bugetului local, administrarea bunurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), stabilirea cuantumului taxelor și impozitelor locale, planificarea dezvoltării localităților și amenajării teritoriului, asocierea cu alte consilii, instituții publice din țară sau din străinătate se adoptă cu votul majorității consilierilor aleși.

Astfel, prin obligarea Primăriei mun.Chișinău să atribuie în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” cotele-părți deținute din bunurile imobile cu nr.cadastrale xxxxxxx contra unei sulte, s-a intimidat dreptul de dispoziție asupra bunului proprietate municipală, or în cazul dat acordul Consiliului mun.Chișinău urma să fie exteriorizat prin emiterea unei decizii în acest sens, conform procedurii prevăzute de Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28 decembrie 2006,

ceea ce la caz nu s-a constatat.

Mai mult, în adresa SRL „Moldtrans-Tur” au fost expediate răspunsuri la solicitările acestora, în care Primăria mun.Chișinău și-a expus oportunitatea de a vinde bunurile imobile în litigiu prin intermediul licitației sau respectând dreptul de preemțiune a coproprietarilor, menționând că decizia finală aparține Consiliului mun.Chișinău, cât și faptul că necesită a fi aprobat Regulamentul privind licitațiile, pentru a fi posibilă expunerea la licitație a imobilelor (f.d.23, 26, 27, vol.I).

Prin urmare, instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație argumentul invocat de către Primăria mun.Chișinău și Consiliul mun.Chișinău, că vânzarea imobilelor municipale se efectuează prin întreprinderea unor măsuri și proceduri complexe din partea administrației publice locale, instanțele hotărând soarta bunurilor imobile, în lipsa acordului proprietarului.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că contrar prevederilor art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel, judecând apelul declarat de către Primăria mun.Chișinău și Consiliul mun.Chișinău, nu a dat apreciere tuturor probelor din materialele cauzei, în raport cu cele invocate de aceștia, iar ca rezultat a ignorat și a evitat combaterea alegațiilor expuse pe parcursul examinării cauzei de către apelanți.

Colegiul mai reține că în argumentarea cerințelor din cererea de chemare în judecată înaintate împotriva Primăriei mun.Chișinău și Consiliului mun.Chișinău, SRL „Moldtrans-Tur” a invocat starea deplorabilă a bunului imobil cu nr.cadastral xxxxxx care necesită stringent efectuarea unei reparații capitale în vederea conservării și salvării bunului imobil de deteriorarea iminentă, fapt reflectat și în Raportul de expertiză nr.8364-10-15/T din 30 octombrie 2015 al clădirii realizat de Serviciul de Stat pentru verificarea și expertizarea proiectelor de construcție (f.d. 15-18, vol.I).

Instanța de recurs, nu poate reține argumentul dat, deoarece potrivit art. 350 Cod civil, fiecare coproprietar poate să efectueze acte de conservare a bunurilor proprietate comună pe cote-părți fără acordul celorlalți coproprietari și să le pretindă compensarea cheltuielilor proporțional cotei lor părți. În situația dată însă actele de conservare, de care ar trebui să beneficieze toți coproprietarii, trebuie să întrunească următoarele condiții: să existe un pericol care amenință pieirea unui bun sau încetarea unui drept; și actul săvârșit să necesite o cheltuială minimă în raport cu valoarea bunului sau dreptului salvat.

La caz, SRL „Moldtrans-Tur” are dreptul de a opta în vederea efectuării actelor de conservare prevăzute de lege cu solicitarea compensării cheltuielilor suportate, însă nu este în drept să solicite atribuirea bunului în schimbul unei sulțe, doar din motivul că Primăria mun.Chișinău și Consiliul mun.Chișinău nu dispune la moment de mijloace financiare pentru a participa la lucrările de reparație a bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxx.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, prevederile precitate urmează a fi aplicate în coroborare cu dispozițiile art. 46 alin. (2) din Constituție, art. 315, 316 Cod civil și art. 1 Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Astfel, conform art. 46 alin. (2) din Constituție, dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză

de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Conform art. 316 alin. (1) și (2) Cod civil, proprietatea este în condițiile legii, inviolabilă. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Conform art.1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

În asemenea circumstanțe, instanțele ierarhic inferioare nejustificat, neîntemeiat și contrar prevederilor legale au dispus admiterea cerințelor SRL „Moldtrans-Tur”.

În speța dată modalitatea solicitată de către SRL „Moldtrans-Tur” privind încetarea proprietății pe cote-părți în schimbul unei sulte, nu este aplicabilă cazului.

În partea ce ține de argumentele invocate în cererea de chemare în judecată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție le consideră drept inadmisibile, dat fiind faptul, că SRL „Moldtrans-Tur” prezintă eronat circumstanțele cauzei și interpretează eronat legea materială, aplicabilă la caz.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, concluzia instanțelor ierarhic inferioare referitor la cerințele înaintate împotriva Primăriei mun.Chișinău și Consiliul municipal Chișinău nu este justă, nu a fost stabilit corect obiectul raportului litigios, respectiv nu a fost aplicată legea aplicabilă speței, circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin, iar cererea de recurs fiind întemeiată este pasibilă de admitere.

Respectiv, acordând deplină eficiență prevederilor legale, instanța de recurs consideră acțiunea înaintată de SRL „Moldtrans-Tur” împotriva Consiliului mun.Chișinău și Primăriei mun.Chișinău privind atribuirea în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” a cotei-părți în mărime de 29,36% ce aparține Consiliului mun.Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxx contra unei sulte achitate Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în sumă de 744 276 de lei și atribuirea în proprietatea SRL „Moldtrans-Tur” a cotei-părți în mărime de 30% ce aparține Consiliului mun.Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxx, contra unei sulte achitate Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău însumă de 91 200 de lei, ca neîntemeiată și care urmează a fi respinsă.

Instanța de recurs menționează că urmează a fi respinsă și cerința reclamantului cu privire la încasarea din contul Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în beneficiul SRL „Moldtrans-Tur” a sumei de 25 064,77 de lei, cu titlu de taxă de stat și a sumei de 25 257,38 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, ori această cerință este una secundară și urmează soarta pretenției principale, care a fost respinsă.

Conform art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a

administra noi dovezi.

Având în vedere că pârții Elena Tomșa și Sergiu Tomșa nu au contestat actele judecătorești emise de instanțele ierarhic inferioare, mai mult prin referința depusă în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, au solicitat să fie menținută integral hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acceptând modalitatea propusă de SRL „Moldtrans-Tur” privind transmiterea bunului imobil în proprietatea reclamantului contra unei sulte (f.d. 212, vol.II), instanța de recurs nu va verifica legalitatea deciziei în partea ce ține de admiterea pretențiilor înaintate de SRL „Moldtrans-Tur” împotriva Elenei Tomșa și Sergiu Tomșa și în acest sens va menține hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a dispus atribuirea în proprietate SRL „Moldtrans-Tur” cota-parte în mărime de 0,09% ce aparține Elenei Tomșa din încăperea nelocativă cu numărul cadastral xxxxxxxx, contra unei sulte în mărime de 1 676,70 de lei achitate Elenei Tomșa și lui Sergiu Tomșa a câte 838,35 de lei fiecare, cât și s-a încasat, în mod solidar de la Elena Tomșa și Sergiu Tomșa în beneficiul SRL „Moldtrans-Tur” cheltuielile de judecare a pricinii în mărimea taxei de stat în sumă de 50,23 de lei, cheltuielilor pentru citare în sumă de 180 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 50,62 de lei, iar în total suma de 280,85 de lei.

Conform justificărilor expuse supra, instanța de recurs învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61), iar pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din data de 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlandei).

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, soluțiile instanțelor ierarhic inferioare sunt rezultatul unei interpretări incorecte a normelor de drept material și procedural, bazate pe aprecierea eronată a probelor din dosar și, concluzionează de a admite recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primarul General al mun.Chișinău, de a casa parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, și de a emite în această parte o hotărâre nouă privind respingerea acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și Primarul General al mun.Chișinău.

Se casează parțial decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în partea admiterii acțiunii SRL „Moldtrans-Tur” cu privire la atribuirea în proprietate SRL „Moldtrans-Tur” cota-parte în mărime de 29,36% ce aparține Consiliului mun.Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxxx contra unei sulte achitate în contul Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în mărime de 744 276 de lei; atribuirea în proprietate SRL „Moldtrans-Tur” cota-parte în mărime de 30% ce aparține Consiliului mun.Chișinău din încăperea nelocativă cu nr.cadastral xxxxxxxxx contra unei sulte achitate în contul Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în mărime de 91200 de lei; încasarea din contul Consiliului mun.Chișinău prin intermediul Primăriei mun.Chișinău în beneficiul SRL „Moldtrans-Tur” cheltuielile de judecare a pricinii în mărimea taxei de stat în sumă de 25 064,77 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei, iar în total suma de 30064,77 de lei, și în această parte se emite o hotărâre nouă prin care:

Se respinge acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Moldtrans-Tur” împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăria mun.Chișinău privind atribuirea întregului bun în schimbul achitării unei sulte, cât și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2019 și hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Moldtrans-Tur” împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăria mun.Chișinău, Tomșa Elena și Tomșa Sergiu privind atribuirea întregului bun unui singur coproprietar în schimbul achitării unei sulte, prin care s-a dispus atribuirea în proprietate SRL „Moldtrans-Tur” cota-parte în mărime de 0,09% ce aparține Elenei Tomșa din încăperea nelocativă cu numărul cadastral xxxxxxxx contra unei sulte în mărime de 1 676,70 de lei achitate Elenei Tomșa și lui Sergiu Tomșa a câte 838,35 de lei fiecare, cât și s-a încasat, în mod solidar de la Elena Tomșa și Sergiu Tomșa în beneficiul SRL „Moldtrans-Tur” cheltuielile de judecare a pricinii în mărimea taxei de stat în sumă de 50,23 de lei, cheltuielilor pentru citare în sumă de 180 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 50,62 de lei, iar în total suma de 280,85 de lei, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ion Druță

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

Victor Burduh